

Меѓународен сметководствен стандард 10

Настани по периодот на известување

Цел

- 1 Целта на овој стандард е да пропише:
- (а) Кога ентитетот треба да ги корегира своите финансиски извештаи за настани по периодот на известување.
  - (б) Обелоденувањата кои ентитетот треба да ги направи во врска со датумот кога било одобрено издавањето на финансиските извештаи, и за настаните по периодот на известување.
- Стандардот, исто така, бара ентитетот да не ги изготвува своите финансиски извештаи врз основа на претпоставката за континуитет, доколку настаните по периодот на известување покажуваат дека претпоставката за континуитет не е соодветна.

Делокруг

- 2 Овој стандард треба да се применува во сметководството за, и обелоденувањето на, настани по периодот на известување.

Дефиниции

- 3 Во овој стандард се користат следните поими со нивните специфични значења:
- Настани по периодот на известување* се оние настани, поволни и неповолни, кои се случуваат помеѓу крајот на периодот на известување и датумот кога финансиските извештаи се одобрени за издавање. Можат да се идентификуваат два вида на настани:
- (а) Оние настани кои обезбедуваат доказ за условите кои постоеле на крајот од периодот на известување (настани по крајот на периодот на известување за кои се врши исправка).
  - (б) Оние настани кои укажуваат на услови кои се појавиле после крајот од периодот на известување (настани по крајот на периодот на известување за кои не се врши исправка).
- 4 Процесот инволвиран во одобрувањето на финансиските извештаи за издавање ќе се разликува во зависност од структурата на раководството, законските барања и постапките кои се следеле при подготвувањето и финализирањето на финансиските извештаи.
- 5 Во некои случаи, од ентитетот се бара да ги поднесе своите финансиски извештаи кај своите акционери за одобрување, откако финансиските извештаи веќе биле издадени. Во вакви случаи, финансиските извештаи се одобрени за издавање на датумот на нивното првобитно издавање, а не на датумот кога акционерите ги одобриле финансиските извештаи.

Пример

Раководството на ентитетот ги комплетира нацрт финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 20X1 година, на 28 февруари 20X2 година. На 18 март 20X2 година, одборот на директори ги прегледува финансиските извештаи и го одобрува нивното издавање. Ентитетот ја соопштува добивката и други одбрани финансиски информации на 19 март 20X2 година. Финансиските извештаи им стануваат достапни на акционерите и на другите странки на 1 април 20X2 година. На годишното собрание на акционерите одржано на 15 мај 20X2 година, акционерите ги одобруваат финансиските извештаи, и одобрените финансиски извештаи ќе бидат поднесени до регулативното тело, на 17 мај 20X2 година.

Финансиските извештаи се одобрени за издавање на 18 март 20X2 година (датумот на одобрување за издавање од страна на Одборот)

- 6 Во некои случаи, од раководството на ентитетот се бара да ги издаде своите финансиски извештаи до надзорниот одбор (сочинет само од неизвршни членови) за одобрување. Во вакви случаи, финансиските извештаи се одобрени за издавање кога раководството ќе ги одобри за издавање до надзорниот одбор.

Пример

На 18 март 20X2 година, раководството на ентитетот го одобрил издавањето на финансиските извештаи до својот надзорен одбор. Надзорниот одбор се состои само од неизвршни членови и може да вклучи и претставници на вработените и други надворешни лица (странки) да се види што е посоодветно. Надзорниот одбор ги одобрува финансиските извештаи на 26 март 20X2 година. Финансиските извештаи им стануваат достапни на акционерите и на другите странки на 1 април 20X2 година. На годишното собрание на акционерите одржано на 15 мај 20x2 акционерите ги одобруваат финансиските извештаи и потоа на 17 мај 20X2 година, финансиските извештаи се поднесуваат до регулативното тело.

Финансиските извештаи се одобрени за издавање на 18 март 20X2 година (датум на одобрување од страна на раководството за издавање до надзорниот одбор).

- 7 Настани по периодот на известување ги вклучуваат сите настани до датумот кога финансиските извештаи се одобрени за издавање, дури и доколку овие настани се случуваат по јавното објавување на добивката или други одбрани финансиски информации.

Признавање и мерење

Корективни настани по периодот на известување

- 8 Ентитетот треба да ги корегира признаените износи во своите финансиски извештаи, за да ги одрази корективните настани по периодот на известување.
- 9 Следните примери се однесуваат на настани кои се случиле по периодот на известување за кои се бара од ентитетот да ги корегира износите признаени во финансиските извештаи, или да признае ставки кои претходно не биле признаени:
- (a) Разрешување на судски спор по периодот на известување кој, потврдува дека ентитетот веќе имал сегашна обврска на крајот на периодот на известување. Ентитетот треба да направи исправка на претходно признаена резервација по основ на овој судски спор во согласност со MCC 37 Резервирања, неизвесни обврски и неизвесни средства, или да признае нова резервација. Ентитетот не треба да ја обелодени неизвесната обврска, заради тоа што разрешувањето на судскиот спор обезбедува дополнителни докази кои би требало да се земат во предвид во согласност со точка 16 од MCC 37.
  - (б) Добивањето на информација по периодот на известување, која укажува на тоа дека средството било обезвреднето на крајот на периодот на известување, или дека износот на претходно признаената загуба поради обезвреднување на тоа средство треба да биде коригирана. На пример:
    - (i) Банкротирањето на купувач кое се случува по периодот на известување, обично потврдува дека на периодот на известување веќе постоела загуба на сметката за побарувања од купувачите, и дека ентитетот треба да ја корегира сметководствената вредност на побарувањата од купувачи.
    - (ii) Продажбата на залихи по периодот на известување може да обезбеди доказ за нивната нето реализациона вредност на крајот на периодот на известување.
  - (в) Утврдување на набавната вредност на купените средства по периодот на известување, или на приливите од продадени средства пред крајот на периодот на известувањето.
  - (г) Утврдувањето на износот на плаќањата за учество во добивката или за бонуси, по периодот на известување, доколку ентитетот имал сегашна правна или изведена обврска на крајот на периодот на известување да се извршат такви плаќања како резултат на настаните кои се случиле пред тој датум (MCC 19, *Користи за вработените*).
  - (д) Откривање на измама или грешки кои покажуваат дека финансиските извештаи биле неточни.

Некорективни настани по периодот на известување

- 10 Ентитетот не треба да ги корегира износите кои ги има признаено во своите финансиски извештаи за да ги одрази некорективните настани по периодот на известување.
- 11 Пример на настан за кој не се врши корекција по периодот на известување е намалување на пазарната вредност на вложувањата помеѓу периодот на известување и датумот кога финансиските извештаи се одобрени за издавање. Опаѓањето на пазарната вредност обично не е поврзано со состојбата на вложувањата на крајот на периодот на известување, но ги одразува околностите кои се појавиле во наредниот период. Поради тоа, ентитетот не ги корегира признаените износи за вложувањата во своите финансиски извештаи. Слично на тоа, ентитетот не ги ажурира износите обелоденети за вложувањата со состојба на крајот на периодот на известување, иако можеби треба да даде дополнително обелоденување според точка 21.

Дивиденди

- 12 Доколку ентитетот објави дивиденди на имателите на сопственички инструменти (како што се дефинирани во MCC 32, *Финансиски инструменти: Презентирање*) по периодот на известување, ентитетот не треба да ги признае овие дивиденди како обврска на крајот на периодот на известување.
- 13 Доколку дивидендите се објавени по периодот на известување, но пред финансиските извештаи да бидат одобрени за издавање, ентитетот не треба да ги признае дивидендите како обврска на крајот на периодот на известување бидејќи во тој временски период не постои обврска. Ваквите дивиденди треба да се обелоденат во белешките кон финансиските извештаи во согласност со MCC 1 Презентирање на финансиски извештаи.

Претпоставка за континуитет

- 14 Ентитетот не треба да ги подготвува своите финансиски извештаи врз основа на претпоставката за континуитет, доколку раководството по периодот на известување утврди дека има намера да го ликвидира ентитетот или да престане да тргува, или дека не постои друга реална алтернатива, освен да го направи тоа.
- 15 Вложување на оперативните резултати од работењето и финансиската состојба по периодот на известување може да укажува на потреба да се разгледа прашањето дали претпоставката за континуитет се уште е соодветна. Доколку претпоставката за континуитетот не е повеќе соодветна, ефектот е толку сеопфатен што овој стандард бара фундаментална промена на сметководствената основа, наместо вршење на корекција на признаените износи во рамките на првобитната сметководствена основа.
- 16 Во MCC 1, Презентирање на финансиските извештаи, се бараат извесни обелоденувања доколку:
- (а) Финансиските извештаи не се подготвени врз основа на претпоставката за континуитет.
  - (б) Раководството е свесно за значајни неизвесности во врска настани или услови кои би можеле да предизвикаат значајно сомневање во способноста на ентитетот да продолжи да работи според претпоставката на континуитет. Настаните или условите кои бараат обелоденување може да се јават по периодот на известување.

Обелоденување

Датум на одобрување за издавање

- 17 Ентитетот треба да го обелодени датумот кога финансиските извештаи биле одобрени за издавање и кој го дал тоа одобрение. Доколку сопствениците на ентитетот или други странки имаат овластување да прават измени во финансиските извештаи по нивното издавање, ентитетот треба да го обелодени овој факт.
- 18 За корисниците на финансиските извештаи е значајно да знаат кога финансиските извештаи биле одобрени за издавање, бидејќи финансиските извештаи не одразуваат настани по овој датум.

Ажурирање на обелоденувањето за условите на крајот на периодот на известување

- 19 Доколку ентитетот добие информации по периодот на известување во врска со услови кои постоеле на крајот на периодот на известување, ентитетот треба да ги ажурира обелоденувањата кои се поврзани со тие услови, и тоа од аспект на новите информации.
- 20 Во некои случаи, ентитетот треба да ги ажурира обелоденувањата во своите финансиски извештаи за да ги одрази добиените информации по периодот на известување, дури и кога информациите не влијаат на износите кои ентитетот ги признава во своите финансиски извештаи. Еден пример за потребата од ажурирање на обелоденувањата е кога по периодот на известување ќе се добие доказ за неизвесна обврска која постоела на крајот на периодот на известување. Како дополнување кон разгледувањето дали треба да признае резервирање или да го измени веќе признаеното резервирање според MCC 37, *Резервирања, неизвесни обврски и неизвесни средства*, ентитетот ги ажурира своите обелоденувања за неизвесната обврска од аспект на тој доказ.

Некорективни настани по периодот на известување

- 21 Кога некорективните настани по периодот на известување се материјални, нивното не-обелоденување би можело да влијае врз деловните одлуки на корисниците на финансиските извештаи, донесени врз основа на тие финансиски извештаи. Соодветно, ентитетот треба да ги обелодени следните информации за секоја материјална категорија на некорективни настани:
- (а) Природата на настанот.
  - (б) Проценка на неговиот финансиски ефект, или изјава дека ваквата проценка не може да се направи.
- 22 Следните примери се однесуваат на некорективни настани по периодот на известување кои генерално резултираат со обелоденување:
- (а) Голема деловна комбинација по датумот на известување (МСФИ 3, *Деловни комбинации*, бара посебни обелоденувања во вакви случаи или отуѓување на главна подружница.
  - (б) Објавување на план за прекинување на работењето.
  - (в) Големи набавки на средства, класификација на средства како чувани за продажба во согласност со МСФИ 5 *Нетековни средства* кои се чуваат за продажба и прекинато работење, останати отуѓувања на средства или експропријација на главни средства од страна на државата.
  - (г) Уништување на главна производствена постројка во пожар, по периодот на известување.
  - (д) Објавување, или започнување со имплементација на, големо реструктурирање (види MCC 37, *Резервирања, неизвесни обврски и неизвесни средства*).
  - (ѓ) Главни трансакции со обични акции и потенцијални трансакции со обични акции по периодот на известувањето (MCC 33, *Заработувачка по акција*, бара ентитетот да го обелодени описот на таквите трансакции, освен во случаи кога таквите трансакции вклучуваат капитализација или бонус емисии на акции, раситнување на акции или окрупнување на акции, каде што за сите се бара корегирање во согласност со MCC 33).
  - (е) Невообичаено големи промени во цените на средствата или девизни курсеви по периодот на известување.
  - (ж) Промени на даночните стапки или даночните закони донесени или објавени по периодот на известување кои имаат значајно влијание врз тековните и одложените даночни средства и обврски (види MCC 12, *Даноци на добивка*).
  - (з) Превземање на значајни обврзувања или неизвесни обврски, на пример, по пат на издавање на значајни гаранции.
  - (с) Започнување на голем судски спор кој произлегува само од настани кои се случиле по периодот на известување.

Датум на стапување во сила

- 23   Ентитетот треба да го примени овој Стандард за годишни периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2000 година. Претходна примена се поттикнува. Доколку ентитетот го применува овој Стандард за периоди кои почнуваат пред 1 јануари 2005 година, тој факт треба да биде обелоденет.

Повлекување на МСС 10 (ревидиран во 1999 година)

- 24   Овој Стандард го заменува МСС 10 *Настани по билансот на состојба*, ревидиран во 1999 година.